

Aan: Het college van Burgemeester en Wethouders

Rotterdam, 12 juni 2025

Schriftelijke vragen aan het college

Betreft: Gebruik van SCP-data uit het rapport 'Verdeeld over het land' in gemeentelijk beleid en monitorsystemen

Geacht college,

Op 16 mei 2024 publiceerde het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) het rapport 'Verdeeld over het land'.¹ Hierin wordt de Nederlandse bevolking onderverdeeld in zeven sociale klassen, op basis van een brede benadering van maatschappelijke positie. Deze benadering kijkt verder dan klassieke indicatoren zoals inkomen of opleiding, en neemt vier vormen van kapitaal mee:

- Economisch kapitaal: inkomen, vermogen, woonsituatie;
- Sociaal kapitaal: toegang tot hulp via netwerken, steunrelaties, sociale participatie;
- Cultureel kapitaal: opleidingsniveau, digitale vaardigheden, culturele voorkeuren;
- Persoonlijk kapitaal: psychisch en fysiek welzijn, cognitieve vaardigheden, zelfvertrouwen en regie over het eigen leven.

Deze meervoudige kijk op kapitaal biedt een realistischer beeld van ongelijkheid. Ze laat zien hoe kansen en beperkingen zich kunnen opstapelen en hoe die ongelijkheden geografisch uiteenlopen — inzichten die essentieel zijn voor effectief en rechtvaardig beleid in een stad als Rotterdam.

De benadering sluit aan bij eerder lokaal onderzoek, zoals Maasstad aan de Monitor (2019), onder leiding van prof. dr. Godfried Engbersen (Erasmus Universiteit). Ook dat onderzoek benadrukte het belang van meerdere dimensies van ongelijkheid, waaronder gezondheid, netwerken en participatie.

Uit het SCP-rapport blijkt dat deze ongelijkheden niet gelijk verspreid zijn over Nederland. Integendeel: de sociale klassen zijn ruimtelijk geconcentreerd. Grote steden — en Rotterdam in het bijzonder — kennen een duidelijke oververtegenwoordiging van de lagere klassen, waaronder de precare werkenden (ook wel het precariaat), de kwetsbare arbeidersklasse en de afhankelijke onderklasse.

¹ [Verdeeld over het land | Publicatie | Sociaal en Cultureel Planbureau](#)

Rotterdam wordt expliciet genoemd als een stad waar veel inwoners beschikken over weinig hulpbronnen op meerdere terreinen. Het gaat niet alleen om lage inkomens, maar ook om zwakke netwerken, weinig vertrouwen in instituties, beperkte zelfregie, en minder toegang tot cultuur of scholing. Daarmee onderstreept het SCP dat de uitdagingen in Rotterdam niet alleen economisch zijn, maar ook sociaal en persoonlijk van aard. Deze brede benadering van ongelijkheid sluit nauw aan bij het concept van brede welvaart, waarbij niet alleen het inkomen of de economische groei centraal staan, maar ook factoren als gezondheid, sociale verbondenheid, vertrouwen en toegang tot hulpbronnen.

Juist daarom is het van belang dat de gemeente werkt met een monitorings- en beleidskader dat deze meervoudige ongelijkheid weerspiegelt. Een focus op alleen werk of opleiding doet geen recht aan de stapeling van problemen die veel Rotterdammers ervaren. De SCP-benadering, waarin klassen ook op basis van leefstijl, netwerkpositie en mentale weerbaarheid worden onderscheiden, past beter bij de sociale realiteit van deze stad.

De fractie van Volt Rotterdam pleit er daarom voor om deze aanpak structureel op te nemen in gemeentelijke monitors, zoals de Wijkmonitor, de Staat van de Stad, en andere beleidsinstrumenten. In dat licht stellen wij het college de volgende vragen:

Beschikbaarheid en integratie van SCP-data:

Vraag 1: Beschikt het SCP, in het kader van het rapport 'Verdeeld over het land', over data die uitsplitsing naar stedelijk en wijkniveau mogelijk maken, en specifiek voor Rotterdam? Kan het college deze cijfers met ons delen?

Vraag 2: Is het college bereid contact op te nemen met het SCP om te verkennen of de onderliggende data beschikbaar zijn (of kunnen worden gemaakt) op wijk- of stadsdeelniveau?

Vraag 3: Indien deze gegevens beschikbaar zijn voor Rotterdam:

- a. Is het college bereid deze data op te nemen in bestaande beleidsinstrumenten zoals de Wijkmonitor, de Staat van de Stad of andere gemeentelijke datasets?
- b. Zo ja, op welke termijn en via welk traject zou dit kunnen worden gerealiseerd?
- c. Zo nee, welke overwegingen spelen daarbij een rol?

Vraag 4: Heeft het college al contact gehad met het SCP over het ontsluiten of toepassen van deze data voor Rotterdam? Zo nee, is het college bereid dit alsnog te doen?

Methodologische aansluiting en beleidsimplicaties:

Vraag 5: Is het college bereid om, in lijn met het SCP en Maasstad aan de Monitor, structureel te kiezen voor een meervoudige kapitaalbenadering bij het monitoren van ongelijkheid in Rotterdam — inclusief persoonskapitaal?

Vraag 6: Ziet het college meerwaarde in het ontwikkelen van een eigen stedelijke 'klassenkaart' of ongelijkheidsprofiel, gebaseerd op de SCP-indeling, als beleidsinstrument?

Vraag 7: In hoeverre acht het college de SCP-methodologie bruikbaar voor het verbeteren van beleid op terreinen zoals het tegengaan van sociaaleconomische segregatie, het bevorderen van kansengelijkheid en het gericht inzetten van wijkgericht beleid?

Vraag 8: Is het college bereid om samen te werken met kennisinstituten zoals het SCP en de Erasmus Universiteit om deze inzichten verder te ontwikkelen en te vertalen naar lokaal beleid?

De fractie van Volt Rotterdam vindt dat het tijd is om verder te kijken dan alleen economische cijfers. Om de veerkracht en kansen van Rotterdammers werkelijk te versterken, is een benadering nodig die ook sociaal, cultureel én persoonskapitaal meeneemt. Wij verzoeken het college dan ook om deze inzichten actief te gaan benutten.

Wij kijken uit naar een spoedige beantwoording van onze vragen.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tim Kind', with a horizontal line drawn underneath it.

Tim Kind
Volt Rotterdam